

פתרון סעיף אא של שאלה שתיים מהמבחן לדוגמה:

נשים לב ששלושה ה- T הם שונים, ושלושה ה- I שונים, כך שלמעשה יש בכד 12 אותיות שונות. מכאן, מספר התוצאות הכולל הוא מספר המלים באורך 5 מתוך 12 אותיות, כלומר $P(12, 5) = 12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8$.

1. נמנין את המלים בהן כל האותיות השונות לפי מספר האותיות מבין $\{T, I\}$: מספר המלים שאינן כוללות I או T הוא $P(6, 5) = 6!$. מספר המלים שכוללות אחת מבין I ו- T הוא $6 \binom{6}{4} 5!$ (בשביל לבחור אות מבין 6 ה- I וה- T , $\binom{6}{4}$ לבחור 4 אותיות נוספות, ו-5! בשביל לסדר אותן). מספר המלים שכוללות גם I וגם T הוא $3^2 \binom{6}{3} 5!$. מכאן, ההסתברות היא

$$\frac{6! + 6 \binom{6}{4} 5! + 3^2 \binom{6}{3} 5!}{P(12, 5)} = \frac{6! \cdot 46}{12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8} = \frac{23}{66}$$

2. מכיוון שיש שלוש אותיות T , ואחת מכל אות מבין $\{R, A, N, S\}$, יש שלוש אפשרויות לקבל את המלה $TRANS$, ולכן ההסתברות היא

$$\frac{3}{P(12, 5)} = \frac{1}{4 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8}$$

3. נספור את המלים שכן כוללות רצף של שלוש אותיות. מכיוון שמלה לא יכולה להכיל שני רצפים כאלה (אורך כל מלה הוא 5), נספור את המלים שכוללות את הרצף TTT , ונכפיל ב-2. מלבד שלוש ה- T יש עוד 9 אותיות שונות (לא משנה שחלק מהן נראות אותה אות), ולכן יש $\binom{9}{2}$ אפשרויות לבחור את שתי האותיות הנוספות, ואז $3!$ אפשרויות לסדר את שלוש ה- T בינן לבין עצמן, ו- $3!$ אפשרויות לסדר את TTT (כאות אחת) ושתי אותיות נוספות, ולכן יש $6^4 = 3! \binom{9}{2} 3!$ אפשרויות לקבל מלה שכוללת את הרצף TTT . מכאן, ההסתברות שיש רצף היא $\frac{2 \cdot 6^4}{P(12, 5)}$, ולכן ההסתברות שאין רצף היא

$$1 - \frac{2 \cdot 6^4}{P(12, 5)}$$